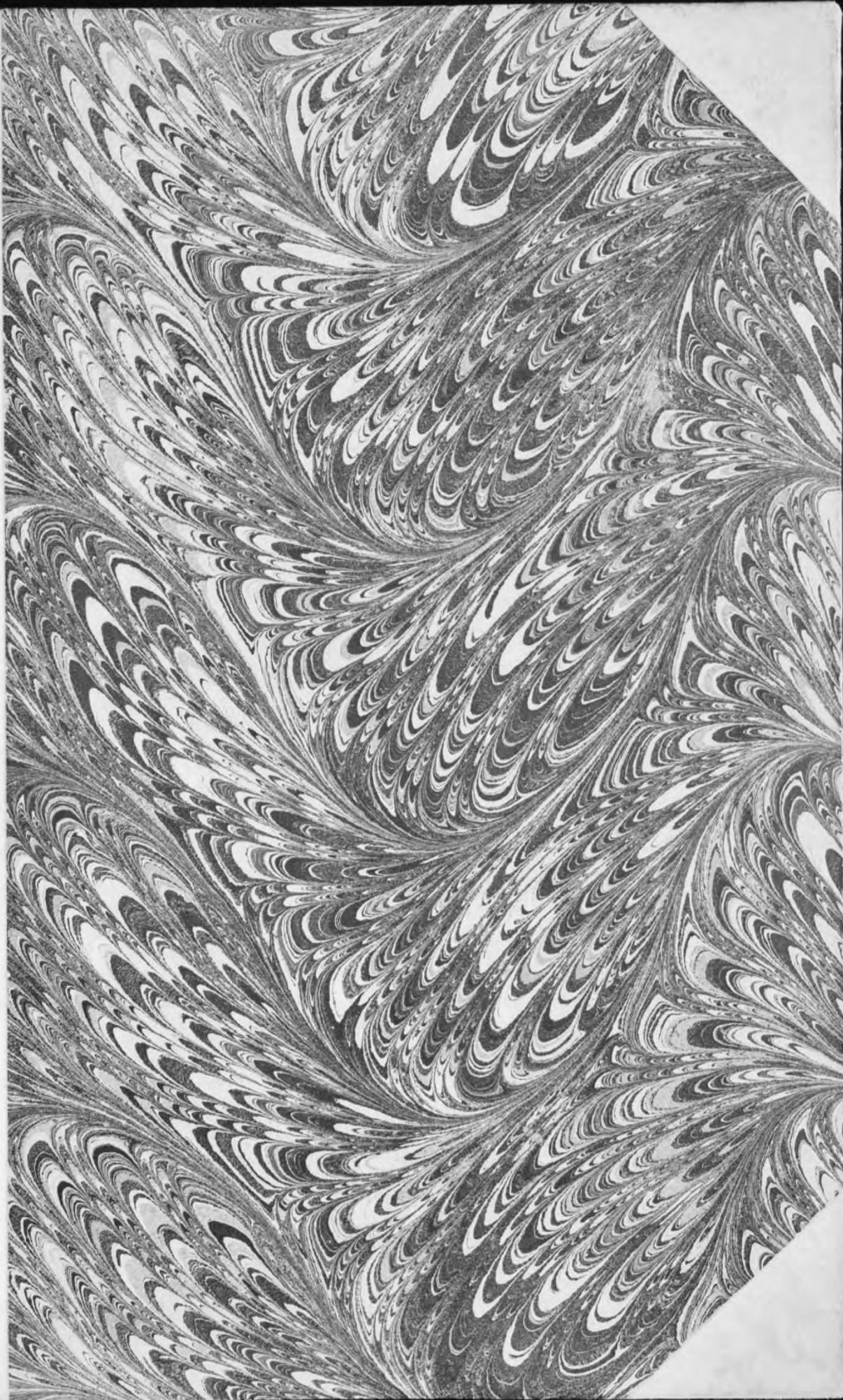

UBL: BKNOOG 128

Boekenoogen

128.

Se^eghistorie

Aan Robrecht / de Duybel ge-
naemt / die binnen sijn leven veel
quaets dede / ende namaels gewor-
den is een Vriendt Gods.

Op nieuws gecorrigeert, ende verbetert.

T U T R E C H T,

Gedrukt by de Wed: van J. van Poolsum, Boekdrucker/
over 't Stadhups.

Deschoone Historie van Robrecht, den
Duyvel genaemt.

Hier voortghe wasser een Hertoge in Normandien / geheuen Hubert / seer rijk ende goedi / Godt bzesende ende dienende met gebeden ende Welmisse. Hy was rechtbeerdig in sijn wercken / ende seer broom eer wapenen. Dese Hertoge hield eeng op eenen Bergdach open Hof in een stadt geheten Anderene opter Sayne / tot welcken Hobe alle de Heeren van Normandien quamen. Ende om dat den Hertoge noch niet gehout en was / soo baden hem de Heeren dat hy houwede / op dat sijn g'slacht verminderen mochte / ende om dat sy nae hem oock sen erfgenaem behouden souden. De Hertoge antwoorde / dat doen ich geern ist dat gy my een vrouwe soekt myns gelijck: Maer dat ich enige hooger ofte edelde vrouwe te houwelych aensochte dan ich ben / dat en waer niet behoorlijck / ende my oock te bernedieren dat waer schande voor my ende voor alle myn geslachten; Daerom dunctet my beter te blijven alsoo ich ben / dan te doen't gene dat my niet en betaemde / of namaels rouwen mocht. Dese woorden gehoozt zynne van den Heeren / stont daer op een wijs Baroen / ende sepde totten Hertoge: Heer Hertoge gy gesegt seer wijselijck / maer beltesdet nime Edelhepde my te hoozen sprekken / ich sal u seggen van sommitge personen / daer gy af herbliden moet / ende die gy oock we verwerben sulx / dat weet ich wel. De Hertoge sprach / segt my doch dat. Genadige Heere sprack de edel Baroen / de Hertoge van Bourgondien heeft een dochter die seer schoon / heusch ende goedertieren is / ende van goede manieren / die ge wel verwerben sulx / inden gyse doet epfchen. De Hertoge antwoerde / dat hem de vrouwe wel behaegde / ende dat hy hem wel geraden hadde. Ende binnen korten dagen dedese

de Hertoge epfchen / ende haer vader de Hertoge van Bourgondien gaſſe hem seer blijdelych / ende de Bruylot wert gehouden seer rijchelyck / 't welch te lange waer te vertellen.

Hoe de Hertoge van Normandien des Hertogen van Bourgondien Dochter sijn Huysvrouwe, seer geneuchlyk te Kouwaen in Normandien voerde.

Nie dat de Hertoge de Vrouw ge trouwt hadde / soo voerde hyse niet groot geselschap van Baroenen / kinders ende Jonckvrouwen seer eerlijch in 't land van Normandien / in de stadt van Kouwaen / alwaer sy seer feestelijch ontfangen werde / mit grooter triumphende vryendelijchheyd van de Bourgognors ende Normans / waer as ich late te schrijven om te eer tot onser materie te komen. De voortz. Hertoge ende Hertoginne lesden te samen den tydt van sevenden Jaren sonder kinderen krygen / dewhyle sulcx Godt niet en beltesdet: ende het is den steden somtijds seer oozbaerlijck dat sy geen kinders en krygen / ende het waer oock den Vaders ende Moeders beter dat sy geen kinders en krygen / dan dat sy merre kinderen (by faute van hastijen) eeuwelych verdoemt woorden. Noch ons waren dese Hertoge ende Hertoginne deboide personen / Godt bzesende ende minnende / doende groote Charite den armen. Ende so wanner dese Hertoge met sijnder vrouwe begeerden te zijn / badt hy onsen Heere / dat hy hem enige vruchte wolle verleenen die Gode mochte eren / ende sijn geslachte in deugden vermeerderen ende stercken. Maer door gebeden noch Welmissen / en konde de Hertoge ende Hertoginne geen kinderen verkrijgen.

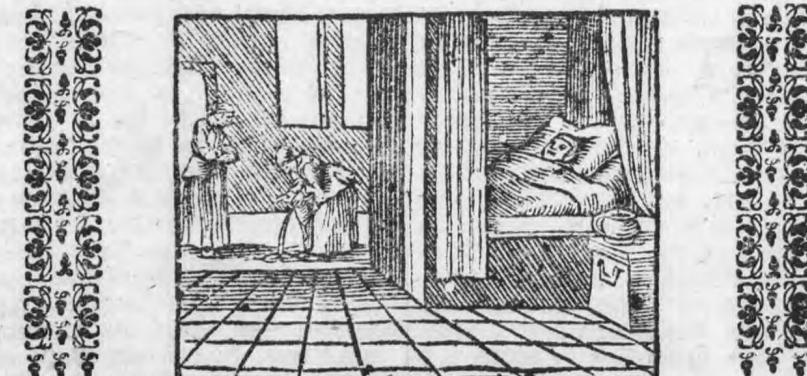
Hoe de Hertoge tegen de Hertoginne seer klaegde / datse geen kinderen en kinden gekrygen / ende hoe Robrecht ontfangen ende den Duyvel van sijnder moeder gegeven werd.

MUJDERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

W

De Hertoge ende sijn vrouwe gingen op eenen tijdt wandelen / ende sepde tot haer aldus: lieve Vrouw / wij zijn wel ongeluckig / dat wij geen kinderen en kinden verkrijgen / ende die 't houwelijch van ons marchie / dede g'zoete sond / want ich gelooove / hadt gy einen anderen gegeven geweest / dat gy kinderen verkregen soudest hebben / ende ich oock hadde ich een ander vrouwe gehad. De hertoginne verstaende dese woorden / antwoorde hem seer soetelijck: ende sepde: Heere wy moeren in danken nemmen dat ons Godt tosende / ende ih den 't geduldigheit. Maer daer nae reedt de hertoge up Tagen / sijnde seer ontfroestig van ongeneuchten / ende begon tegen hem selven te klagen / seggende: Ich sie veel vrouwen kinderen dragen / waer hy sp groote geneugte hebben / maer ich moet in Godes haet sijn: h t is wonder dat ich Godt niet en verloochene / want het doet my wee in't herte dat ich geen kinderen en verkrijge. De Duyvel alijch bereydt zynne om't menschelijck geslachte te bedreigen/ teinteerde den hertoge ende verstoede hem sijn verstande / als dat hy niet en wiste wat deed. De hertoge wederkeerde vander Tacht in sijn paileys / bondt hy de hertoginne desgelijck verstoet / dewelcke hy in sijn armen nam / ende hukste / ende dede sijnne wille mede / sprekende in sijn geb' dt tot onsen lieven Heere aldus: O Heere Jesu Christi ich bidde u dat u believe dat ich in deser ure en hinc mach gewinnen / by den welcken gy gedient meugt worden. Maer de Vrouw gestoort sijnde sprach seer soetelijck / seggende: In dese duypelsnaem moetet zyn / na dien dat Godt geen macht en heeft. Ende ontfangt ich in deser ure een hinc / dat gebe ich den Duyvel met ziel ende ih. Ende op dese tydt werde de hertoginne bevucht van eenen Sone / dewelcke in sijnen tijden veel quaers dede / alsoo gy hier na hoozen sal: doch ten eynde bekeerde hy hem / ende dede penitente voeg sijn sonden / soo dat hy een goeti heilige Man stoss.

Hoe Robrecht gebooren werd, ende vander groter pijne die sijn Moeder hadde, ende van de vreeselijcke teecken in sijnder geboorten.

De Hertoginne was behucht met den / gelijck de Vrouwen gewoonlijck zijn kind / ende sp droeg negen maen-

W 2

groo-

grooter pynen / want sp was in den ar-
bevi meer dan een Maent / ende en had-
den gedaren de gebeden / gelmoessen / en-
de penitentien diemien doez haer dede / sp
hadde doort gebleven in der pynen. Al-
le de vrouwen ende jongchouten die by
haer waren / meenden dat sp in den ar-
bevi doort gebleven soude hebben / waer
af sp er bdroest waren. In der tyde
van des kindts g-boozie werden de locht
soo donkert of nacht geweest hadde / het
donderde ende blizende sov vreeselijck/
dat den Hemel open scheen / ende het
hups scheen al opeig van den grooten
blyx in / ende het waerd so groote stro-
men / datcet hups beest de / ende een groot
gluck daer van ter aerdens vtel. Wie die
in't hups ingren / meynden dat de We-
relt vergaen / of dat sp metten hups be-
sonchen soude hebben. Waer nae cesse-
de den tempeest / ende 't weet schoon we-
der / ende men droeg 't kindt ten doope/
ende het werde genaemt Robrecht. Dat
kindt was soo groot van leden al hadt
een Jaer out geweest / waer af de lieben
hun verwonderden / ende in't kroed-
hengen van den doope / en doper niet dan
kristen. Ger pet lanch so wittsen hem
sin tanden / daer hy de hosters so vrees-
lijck mede heet / dat hem geen vrouwen
meer en wilden laten supgen / want hy
heet de teyels af / daerom moesten op
horden metten hooza. Als 't een Jaer
oudt was / so sprack / ende gluck so wel
alleen / als ander kinderen doen tot ha-
ren dyp-Jaren. Hoe dit kindt ouder ende
grooter werde / hoe 't quader ende vrees-
lijchwerde / so haest als 't alleen gaen
hande / so en was daer man noch vrouw
die 't regeren konde. Soo wanneer dacter
eenige kinderen hant / d: smect / beter
ende wortpse met steenen / den eenen brach
hy den arm / den ander den eenen of den
hals. Het krabbeldese de oogen up/
daer in hadt geneuchte. De Heeren die 't
sagen hadden doch geneuchte daer in
ende meynden dacter de jonckheyt was.

Hoe de Kinderen dit Kindt noemden Ro-
brecht de Duyvel / ende hoe hy sijnen
Meester doort sloeg.
Dit kindt was in herten Taren seer
dood van lyve / sub yl / ende seer
quaedt van opsette. Het ging auwoos
slaede ende weerpnde / den genen die
hem te gemoeie quamten opier straten/
in sulcket manteren dat hem More noch
Wys verbepden en dorst / sp bloden alle
van hem als de duypbel van den Wywa-
ter / somigus vergabeden alle de kinder-
ren van der straten / ende sloegen hem/
ende als sp hem sagen konden / liep ve-
ren / hier komt de verwoede Robrecht/
de sommige teylen hiet komt de dulle
Robrecht / de andere liep hier komt Ro-
brect de Duyvel / ende alsoo roepende
rupinden sy hem de strate. Ende alle de
Kinderen die hem henden teylen t'samen
met een accoordt : Robrecht de Duyvel/
welcken naem hy behield sijn levenslanch/
ende sal hem behouden soo lange als de
Werelt staet. Dit kindt ooit zynde sei-
den Taren of daer ontrent / so hadt
quaide manteren. De hertoge die siende
dat sijn sonne / teylen by hem / seggen-
de alouw : Sone het is tydt dat ich eenen
Meester soche die u leere ende onder-
wijs / want sp zyt groote genoeg om
deugt te leeren / doch om te leesen ende te
schriften / enve hy bedt hem terstant ee-
nen goeden Meester hebben / om dat hy
daer af geleert ende geregeert soude
wezden. Het gesiel dat de Meester
Robrecht wilde coz-geeren van sijn
quaide merken / om hem die af te byen-
gen / maer Robrecht greep einen op-
sterker / ende stach den Meester in sijn
buich dat sijn darmen opstelen ende daer
doort bleef. Robrecht wero sijn Boek
tegen de muur / sijn Meester te schijf /
seggende : Ich hebbe u wel bewesen dat
nimmermeer Kleck noch Pape mijn
meester zijn en sal. Ende na die tyde so
en wasser nopt so scouten Meester die
bestaen doort Robrecht te onder-
wijsen

Wysen ofte te hestijden van sijn quade
wichten / maer waren gedwongen hem
te laten soo hy was. Hy voegde hem tot
alle booscheden die men bedencken kon-
de / maer tot geerder deugt en wilde
hy hem haeren. Hy spotte met Godt ende
der L. Kerche. Soo wanner hy inder
Kerchen sag singen / soo quam hy hep-
mich van achter / ende wortp han-sleden
asschen ende sligt in den mont / in spijt van
Goe. Ende soo wanneer hy remandt
lyngebet sag spruechen in der Kerche/
soo lieg hof in haren hals van achter
daer te acden bleken. Pegelych ver-

maledijhe hem om sijner vossige / con-
te De Hertoge slende sijns Zoons greed-
heit / was soo toezytg / dat gp gewilt
hadde / dat hy doode gewest hadde. De
Hertoginne was och mistroostig van
sijner quaetheyt / ende sprack op eenen ty-
toter Hertoge / seggende : Onse Zoon
is stout ende sterck genoeg om wapen-
nen te dragen / daerom waert goci dat
men hem Riddar maecht / want hy daer
by sijn quade manteren laten mochte /
ende veranderen sijn costummen ende se-
den. De Hertoge was di's te bzeden /
ende Robrecht eu was doen maer seuen-
tien Taren oude.

Hoe Robrecht de Duyvel Ridder gemaectt was van den Hertoge sijn Vader.

De Hertoge ontbroet op een Pnixster-
dag alle de prinspale Baroennen
van sijnen Lande ende sijn naeste vrien-
den / in welcket tegenwoordige heerde hy
sijn sonne tot hem dede komt / seggen-
de : Robrecht hoorz dat ich u seggen sal/
dooy den raedt van onse Oylanden / soo
denchte ich u Riddar te maken / om dat gp
met de anderen Ridders conberseren
soudt / hanteren goede Riddarlycke seden /
ende te laten de quaede ende onbehoor-
lijchheden / waer hy gp gehaet wordt
van Godt ende hander werde. Robrecht
antwoorde sijnen vader : Ich sal doen dat

In 't welke Robrecht seer vreeselijck hevucht alle die daer quamen / niemand ontslende / hoe vroom dace waren / maer hy slach man ende peert ter aerden. Den eenen brack hy den arm / den ander den hals / den derden de beenen / of hy doortacke. Hem en ontgincs niemand / hy en droeg sijn teekhen / sommige aen den hals / aen de beenen of armen / en sommige bleke doot. In dit streechspel bederft Robrecht veel peerdien. De hertoge hoozende battet sijn Soone al verfelse ende vermoede sooginch hy ter plaetsen daer 't streechspel was / ende geboed dat men astaten soude. Maer Robrecht gebaerde recht of hy verwoest hadde gewest / ende en will.

Hoe Robrecht de Duyvel alle 't landt van Normandijen door-reedt, Relende, moordende, roovende, brande Cloosters ende Cluysen, verfortserende Vrouwen ende Maegden.

Als Robrecht sag bat daer niemand meer inden streechspel en was / soer hy van daer alle 't landt dooz abouere soeken / ende begonst veel meer haedig te doen dan hy ope gedaen had / want hy verkrachten ende verfortede Vrouwen ende Maegden sonder al. Hy vermoede soo veel lieden dat niener was / hy veroofde Herchenysen / Cloosters ende hupsen. Vaer das niet een wodde Robrecht en de-

dene berooken / en spilieren. De quade warcken van Robrecht quamen den goeden hertoge ter ooren. Ende alle de gene die van Robrecht beroeft ende gespilleert waren / die quamen hem wagen de overdaet die Robrecht alle 't land dooz doende was. De een sepde / Heere u sone heeft myn wijs verfort / d'ander u sone heeft myn Dochter verkracht / de derde hy heeft myn goeti gestolen / ende myn hups beroofc: ende meer diergelijcke blachten

blachten / het welck groot jammer was om hoozen. De goede Hertoge hoozende al de blachten diemen dede van de moordadige wercken die Robrecht sijn sone alle 't landt dooz doende was / begon te weenen van ongenueghe ende sprach: O ware God van Hemel ende Weerde / ich heb soo vichtwils gebeden om eenige rycht / ende al mijn begeerte was een sone om dat sica daer solae ende geneugte mebe meynbe te hebben. Ende nu heb ich eenen die myn soe veel ongenueghe heet / dat ich niet en wet wat seggen / doch / of laten.

Hoe de Hertoge Volck sant om Robrecht te doen vangen, die hy alle d'oogea uytstak sijn vader te spijte, ende sancte hem alsoo weder t'huys.

En ridder stende des Hertogen ooyefhepi / sepde: Heere ich soude u raden dat gy Robrecht uwun Soone doet halen ende vooz u brengen / ende verbleden hem dan in de tegenwoordighede van alle u Meeren ende Maegden / dat hy hem wachte van remant meer quaet te doen wie hy zy / of anders suldp hem doen vangen gelijck een vreemde / ende over hem justite doen. Wit conseenteerde de Hertoge / want hem dochte dat hem de Ridder wel ende wijselijken raedde. Ende hy sant terstont om Robrecht sijnen sone te soeken / hulsteden gebledende datse hem dooz hem brochten. Robrecht hadde vernomen hoe de lieden den Hertoge sijnen Vader over hem blaagden, ende bat hy gehoden hadde hem te vangen ende vooz hem te brengen / daerom hy alle die hem gemoeeden d'osgen upstach / ende de boden noch die hem sijn Vader gesonden hadde / tot spijt sijns Vaders: Ende als hyse aldus geblynt hadde / sepde hy tot him in spoete: Gesellen gy sulc te bat slapen / gaet tot mijnen Vader ende segt hem dat sica niet vele nac hem en drage / ende om dat hy my niet onboden heeft / sco heb Ich / spijt van hem / u alle geblyndt. Hierom was Ro-

Hoe Robrecht de Duyvel een sterck dede maken in een groot donker boende hoe hy seven Herenijten soeg in een bosch daer hy quam

Nu dat Robrecht dese tijdinge gehoor hadde / soo dede hy maken een groot hups in een doncker Bosch / ende daer maechte hy sijn wooninge. Dese plaats was seer wildt ende pſſelich / ende daer vergaderde hy alle de quaerdste Boeven die in sijn vaders landt waren / Gallijen / Brantschers ende dier geijche / ende de vermaledijste Boeven die onder den Hemel waren om hem te dienen / ende daer was Robrecht Capteyn. Indi voorspele bosch dede Robrecht niet sijn gesellen soom onmogelich waer om seggen. Hy vermoerde Hoop-leden / inde alle die daer quamen / niemandt en pſſte op de wegen / ende wilde gaen doer / vrees van Robrecht ende sijn gesellen / want hem elcherlych van hun verdochte. Si' landt wort van hun ledien / sof ende gespruert / niemandt en ginch der craten / of hy was verstoond / verdocht van Robrecht mit sijn gesellen. En Daignus die bewaerden gingen / indien dootgesterken ende vermoore van hem of van sijn gesellen. Elcherlych daerde hem ende bloot van Robrecht / sijn gesellen / gelijck de Schapen den Wolf: Want sp waren sekerlich godde Wolven / verstelende ende inwendie alle 't gene dat sp gekrij-

gen honden. Aldus lepde Robrecht met sijn gesellen een seer geraerde vſſelich leven. Alcht at ende vronch hy gulſelich / minne meer vastense noch Godt dienende. Op eenen tijdt als hy begeerde quaet te doen / so reet hy alleen up om avonturen te soeken / of primandi dien hy quaerd doen mocht / gelijck hy gewonne roas / ende hem quamen seben Heremijnen te gemoet in 't midden van den Bosch / ende reede ter stont tot hum-leden als een rasende mensch / ende uittrekende sijn zwoert / sloeg hy de seben Heremijnen doort. Hy waren bloek genoeg hun te verwoeten tegen Robrecht / magt spen wolden / niet doen / ende begeerden te lyden door de minne Gods / 't gera dat hen Robrecht doen wulde. Doen hy se alle seben geboscht hadde / segde hy tot hem selfen / spottende met de Heremijnen: Ich heb hier gebonden een veranderinge / ic ic gesonden heb daerse boozoen. Da dat hy defen moort gedaen hadde / reed hy op ten foerest gelijck een Duvel / sijnde reger van verwoer. Aldus reede Robrecht over 't velt / hebbende handen / voeten / ende aensicht roet gesverwet van der Heremijnen bloot die hy so hammerlych vermoort hadde. Hoe Robrecht totter Hertogiane van Normandyen sijn moeder reedt op 't Casteel.

Den

Den Geneschael quam met heel Sarassen voor de Stad van Stoomen en vildese beleggen / welch de Kepser seer vertoonde ende de Kepser vergaderde ter stont alle sijn Heerten ende Baroenen / han raet bragende en seggende aldus: Mijn Heerten wille my doch raet geben wat wop doen sullen tegen dese vermaledijde honden / die onte stadt houen beleggen daer ich seer af bedroef. b'n / want sp houden alle 't land ti hund dwanck en sullen ons bevechten so ons Godt niet en helpt dooz ha on fermeidighedt. Wantom biddestu u alle dat wopse bestrijden met al ons volck om hun te verdragen. De Ridderen en Baroenen antwoorden eendachtelijc: Heer Kepser gy raet wel en wijfelscha / wop sijn alle bereet om met u hen te bestrijden ende te bevechten / beschermende onse rechten steden en landen. De Kepser dancke sja Heerten van dese antwoorde / ende was daer af seer blijde / ende bede ter stont upropen alle sijn landen en steden dooz dat alle man jongh in out die wapen dragen mochten: hun bereyden om tegen de Sarassen te strijden / welche daer in 't landt gekomen waren. So haest als die gheude van des Kepfers wegen gpublueert was / so was alle man gretwiltig ende bereydt om met hem te bestrijden / en hun lant te beschermen / en spelingen alsoo ti schoonner vydrent in metten Kepser strijden tegen de vermalede honden. En hoe wel de Kepser meer volx hadde dan de Geneschael / nochtans soude hy den stont verloren hebben / en had onse Heere Robrecht niet gesonden / om den Romeynen onderstant te doen.

Hoe Robrecht weder keerde aen de voorseyde Fonteyne / ende hem ontwapende / nae dat hy de Sarassen verwonden eude 't onder gebracht hadde.

Nu is de erte den Kepser geblevender gekeert tot de voorz fonteyne / daer om wapend hy hem en lepde 't hanas op sijn peert / 't welch ter stont bleeg / ende en wist niet waec dat verblen Robrecht bleef alleen aen de fonteyne. Des Kepfers Dochter dat stende wonderde haer seer / ende sp valt gesep / maer sp en konde niet / want was storn. Robrecht hadde een selinsyn aersticht / die hy in den stont

ander s' niet
 gehad. De Kepser dachte Godt
 en se was niet vlijde van dat hy vlecozle
 gehad hadde tegen de Sarazynen. Met
 des beschijfchap reet hy na sijn hof ende doe
 men ginch eten / presenteerde Robrecht
 hem van den Kepser gelijck hy gewoon
 was / alijdt makende den tot ende stou-
 men. De Kepser verbijde hem dat hy
 Robrecht sach / want hy hem seer lief
 hadde. En doen wege hy stonde dat hy in
 s' mausicht geuerst was / ende meynde
 batter hem permanant van de dienaren ge-
 daen hadde / waerom hy toozig weet
 en sprach: Winnen den Hohe sijn veel nij-
 dige rabaalven / want terwilen dat w
 ende Ratale geloest hebben / so hebben
 sp desen onnozelien mensch geslagen/
 en aen sijn ooge geuerst / 't welck groote
 sondes is / want al t' hy tot / hy en misdoet
 niemandt. De Kepser verdoet han allen
 dat niemandt sao stout en ware die hem
 misdede / of hy souden alsulche correctie
 daer over doen / dat hem een ander daer
 een spiegelen soude. Daer na begon de
 Kepser sijn Ridders te vragen / of pe-

de Senechael ander-werf voor
 en had gedaen voorsz Riddar / welcken
 ons Heer 't peert ende harnas sandt als te
 vozen. Metten horsten gespijt / de Riddar

der heede soo heel dat de Sarazynen moe-
 sten vlien / ende de Romeynen den slag
 wonnen. Sommige van des Kepser
 volck namen den Riddar waer / maar soo
 haest als den slag gedaen was / en konde
 niemand geweten waer hy bleef / dat des
 Kepser dochter alleene die sag h' m aan
 de fontepne ontwapenen gelijck hy eerst
 gedaen hadde / twaels hy seer recret hiel.
 Een weijng tyds hier nae soe kerde de
 Senechael weder door de Stadt van
 Roem / met meerder machte van Sa-
 razynen dan hy ooit gedaen hadde. Ende
 eer de Kepser te strijden reedt / hadt hy sijn
 Ridders en Baroenen darse wilden toe-
 stien / van waer den Riddar metten wilten
 peerde quam wie hy ware / ende waer hy
 bleve / want hy des groot verlangen had.
 De Ridders antwoorden dat sp 't geerne

Hoe een van des Keysers Ridders Robrecht quetste met een lancie
 in 't dick van sijn been.

Als den strijt gedaen was / so reet elck
 na hups / en Robrecht wille noch toe-
 der keeren totten voorsz fontepne / om hem
 daer te ontwapenen also hy plach. Daer
 de voorsz Ridders waren gebeert in 't
 bosch / om den Riddar metten wilten peer-
 de te wachten / en sa haest als sp hem sagen
 reden zo al uppen boschen riepen tot hem:
 Heer Riddar indien u belleft soe segt ons
 wie gy zijt / en van wat lant / op dat wop 't
 den Kepser seggen mogen / want hy daer

groot verlangen na heeft. Robrecht uit
 hoorende / wert bestchart en sloeg sijn
 peert mer spozen / loopende over berg / in
 dal / om datmen hem niet kennen en sond /
 en hem volgde een Riddar seer rasschick
 met een lancie / mepnende 't peert doode te
 skeken / maar hy raechte Robrecht metter
 lancie in 't dikk van sijn heen / en 't pferd van
 de lancie bleef in de wonderre schen / mas-
 dies en hende sp Robrecht niet te meer
 want hy ontrent hen alle / waer of sp see-

Doe den haren. Robrecht reed totte son-
tepte daer hij hem ontkwipende ende lepte
't harnas op 't perr / gelijch hy gewoon
was / welck hy terstoet was. Soo / sy trok
het pfer op 't been en begde 't tusschen
twe steenen by de fonteine / en lepte gras
en mos op de wond / wan hy sien iemand
en dor / te doen hincmaken / van bresse dat
men hem kenten soude. Dit sag des Kep-
fers dochter / ende om dat sy sag dat Rob-
recht een schoon kinder was / so begon
hy op hem te verkleeden. Doen is Robrecht
sja woude aldus vermaect hadde quam
hy in de sale om 't eten te hebben / ende hy
hinsche van de wond / maer hy mijne hem
soo hy best bonden / want hy had veel meec
vijue van hy woude. Kozis daet na quam
de kinder die Robrecht gequerst hadde
en begon den Kepfer te vertellen hoe hem
den kinder metten witten peerde ontre-
nen was / ende hoe dat hy hem gequerst
hadde 'twelk hem leet was. Maer in bid-
de u heer Kepfer dat u believe te hooren dat
sels u leggen sal / so meygd eet lach we-
len wie hy is: Gysult daen upriepen al-
le 't Kepfersch dooz / issier eenig kinder
met witte wapenen / ende niet een wit
peert / dat hy voor u home / ende brenge
mit hem 't pfer van de lancie daer hy me-
me gequerst heeft in 't diche van
sijn been / toonende de wond / ende gy sult
hem u dochter ten houtwachter geben / en u
half Kepfersch mit haer. De Kepfer dit
hoorende / verblidde hem van des Kidders
raet / ende dede ter stont sonder vertrek wpt.
roepen na alle sijn steden ende landen / 't ge-
ne dat hem de kinder geraden hadde.
Hoe de Seneschael een yser van sijnder lan-
cien in sijn been stack / om des Keyfers
dochter te verkrijgen.

Dit gebodt des Kepfers in den Se-
neschael ter oogen gekomen / ende hy
ende ter stont een wit peert ende witte wa-
penen soeken / ende stack een pfer van een
lancie in 't diche van sijn been / meynende
Kepfer te bedzegen / en sijn dochter ten
conwelijck te hrygen. En doen hy dit ge-

daen hadde / dede hy alle sijn volck wa-
nen / om niet hem totten Kepfer te truc-
ken / ende hy cret so lange dat hy te moelen
was / mit groter triuimphie. Doen reed
hy sonder eenig vertrek totten Kepfer /
hem seggende aldus: Hier Kepfer ik bea-
den geene ole u soo groote seours gedaen
heest tot drie ceppen toe / om u vere te ha-
waren tegen de Sarashynen. De Kepfer
nieu pepsende op eenige vertrekke sepper
ge zigt een brommen ende wijs li dier / maer
sich had contrarie gemeynt / want men
houdt u voor een vleppen ende een vreesagt
kildder. De Seneschael werf hlec af ge-
stoort / ende antwoorde de Kepfer niet
grammen moede: Heer Kepfer en bewon-
derd u hier niet te seet af / want ich en ben
so bloden niet als men meynt / ende aldus
seggende / laugde hy een pfer van een las-
cie / ende roont den Kepfer / ende ondecte
de wond die hy selve in sijn been geschen
hadde. De kinder die Robrecht gequerst
hadde stont daer bp / en begon te lacchen /
want hy sach wel dat dat het pfer van sijn
lancie niet en was / maer hy en dorster niet
seggen van bresse dat hem de Seneschael
doos haen soude. Wa sullen zwijgen van
den Seneschael / ende schrijven van Rob-
recht die seet gequerst by de honden lept /
alsoo gy gehooch heef.

Hoe den Engel Gods den Heremijt boor-
schapte dat hy te Romen gaen soude
om Robrecht te soeken / want hy sijn
penitentie voldaen hadde.

Dit voorsz Heremijt die Robrecht ge-
btegt ende sijn penitentie geset hadde /
lag op een nacht en sliep in sijn Cupse / en-
de aldus slapende quam daer een Engel
in sijn blistoer / die hem beval dat hy ter-
stont na Romen ging / ter plaatse daer
Robrecht sijn penitentie debe. Ende de
Engel vercelde den Heremijt alle de ge-
scheidenis van Robrecht / seggende dat
sijn penitentie voldaen was / ende dat hem
God sijn sonden hadde hergeben / waer af
hem de Heremijt verblidde. Des morgens
voeg stont hy op / ende ginch na Romen.

Soo

Sode daet de Seneschael om des Kep-
fers Dochter te hebben / ende ginch totten
Kepfer hem die rysscherde alsoo hy mede
publicarie beloof si hadde / welck de Kep-
fer consenteerde sonder eenig weder-seg-
gen. Hy trok 't hazz op 't haren hoofde /
ende scheurde haer kleideren meer het en
mogi hase niet baten / want sy moet haer
kleeden ende becreden gelijch een Kepfers
Dochter. De Kepfer sloe name by der
hand / ende hy lydese ter Kercken met
groeten edelen state / maer de Dochter
machte groeten druch ende rouwe.
Hoe de Keyfers Dochter door de gracie
Godts begonte spreken / 't eerste van
haar leven.

Doen de Kepfer niet alle sijn edelen tu-
de kercke waren / daer sijn Dochte-
ren Seneschael trouwen soude / soo dede
onsen heere een schoon mitrael om den
heiligen Man Robrecht te verheffen /
daerom sydp hem dat schuldig te loonen
ende te vergelden / ende veleheit u hy sul-
len alle 't samen hem gaen spreken. Doen
gingen de Paus / de Kepfer / ende sijn
Dochter mit alle 't geselschap tot Rob-
recht die syd bonden liggen by de honden.
Hy groeten hem / endeden hem reue-
rente / maer Robrecht en antwoorde niet.
Hoe de Heremijt Robrecht vandt / ende
geboodi hem dat hy spreken loude / hem
seggende dat sijn penitentie al voldaen
was / ende sijn sonden al vergeven.

De Kepfer sprak tot Robrecht: Ja bid-
u myn vriendt dat gy tot my komt /
ende toont u been / want sck dat sien wil.
Doen Robrecht de Kepfer hoochte spreken /
verstout hy wei waerom dat hy tot
hem gekomen was / maer hy geltet hem
of hy 't niet verstaen en hadde. Robrecht
de menige soeken / om den Paus en
den Kepfer te doen lacchen. De Paus
sprack tot Robrecht ende bezwoer hem by
den lebende Gods sone / die te blitter doode
ster om den mensche te verlossen / en septe
gem: Ja bevele u / heb op kracht of machte
om te spreken / dat gy tegen ons sprecke.
Doen lepde de mager den Paus en haren

ende

ende gaf den Paus de benedictie. Met desen sag Robrecht achter hem kommen den heremijt die hem sijn penitentien geset hadde. Soo haest als de heremijt Robrecht sag / riep hy met luyder stemmen / dat sp 't alle hoorden: Mijn vriend hoorzt nae my / ich weet wel dat ge Robrecht zyt / diem in noemde de Duyvel / maer nu zyt ge Gode behaeglicher / want door dien leelijken naem sulp hebben eenen schoonen naem / ende heere den vaste God: ge zyt deselbe die dit landt hebt verlost van de Sarazynen: ich bidde u dat ge Gode dient gelichc ge gewoon zyt / die my tot u gesonden heeft / gebet u dat ge sprecket / sonder den tot te contersepten / want dit is sijnen wil-

Hoe Robrecht wederom nae Roomen keerden , endehoe hy des Keyser's Dochter trouwde door 't gebot Gods.

De historie vertelt ons dat Robrecht na dat hy vergiffenis van sijn sonden hadde / en hy nae Roomen gescheiden was / gebroede hem Godt dreyterf door sijnen Engel weder te keeren binnen Roomen om des Keyser's dochter te trouwen / want hy soude van haer generale verkringen die 't Christen gelooide beschermen soude. Robrecht keerde binnen Roomen door 't gebot Gods / ende trouwde des Keyser's

Dochter met groter blijtschap ende eere. Men hieft de Bruglof seer kostelijck / ende 't Volk seyd tot malkanderen: Wij syn grootelijck in Robrecht gehouden / want hy heeft ons verlost van de Sarazynen. De feeste was seer rijcklijck / en geduerde xliij dagen lank. Ende als de feeste gedaen was wilde Robrecht nae Normandien met sijn huys vrouwe repsen / om sijn Vader ende Moeder te besoeken. Ende hy nam oorlof aan

den den Kepser / die hem seer kostelijck begiste met gout / silver / ende allerley kostelijcke geschenken / mitgaders noch veel soldanechien om hem te dienen ende met hem te reysen. Aldus trok Robrecht ende sijn huys vrouwe met schoon geselschap van Ridders ende Jonckhouwen naer 't landt van Normandien.

Hoe Robrecht ende sijn Huys vrouwe te Rouwaen in Normandien quamen met groote triumphe ende blijdschap.

Robrecht ende sijn huys vrouwe repsen solange dat se in Normandien quamen in de stadt van Rouwaen / daer sp met groote triumphie en blijtschap onfangen werden / want de ingesetene van den lande waren seer bedroeft / om dat den hertoge Robrechts Vader gestorben was / want hy een wijs Prince was. Niet verre van der stadt van Rouwaen / woonde een sel ende hebbaerdig Riddert / die de Hertoginne seer veel leers ende onrechte dede / maer doen Robrecht gekomen was / kende hem elck / ende sp vreesde hem alle / en dede

Hoe de Keyser eenen Bode sant tot Hertog Robrecht , dat hem onderstant doen wilde tegen den Seneschael.

Binnen desen tij dat hertog Robrecht aldus met sijn moeder / ende sijn huys vrouwe te Rouwaen was in groote genuchte / so quam daer een bode van den Kepser / die Robrecht een reverentie dede / ende seyd tot hem: Eerwaerdige Hertog / de Kepser heeft my tot u gesonden / ende blidt u dat ge hem onderstant doen

doen wile tegen den verrader Seneschael/ die nieten ongadooijen Sarasynen voor de Stede van Rommen genoemt is. Robrecht verstaet hebbende dese woorden/ was daer afzett broeck/ ende vergaderde sonder verbaeten alle de lieden van wa- peuen die tu' t lanc van Normandien wa- ten/ en daer mede reed hy sonder eenig vervoeden na de stadt van Rommen/ om den Keypser secours ende onderstant te doen. Maer eer hy daer hondre gekomen/ soo hadt de verrader de Seneschael den Keypser doot geslagen/ t welk geote schade was. Robrecht quam met groter macht van volck blanck kerken/ en reedt sonder eenig toebe toitten Seneschael. Ende doen Robrecht den verrader sag/ step hy tot hem/ seggende: Verrader gy en salte my niet ontgaen/ op dat ich u gekrij- gen han. Gy staet een pferd van een lancet in u been/ om de Rommenen te bedrylegen/ verweert u llyf nu tegen my/ want gy moet van my sterben. Gy hebt mijn Heere den Keypser verslagen/ daerom moet gy geloont worden van u wecc- hen. Met dese woorden krijselde Robrecht van quaethedt/ ende reedt met groter rydt opten Seneschael/ ende gaf hem soo grooten slag op sijn helm/ dat hy hem 't hoofd knoeft de totten tanden toe/ ende de verrader bleef doodt. Ende Robrecht dede des Seneschael's doode lic- harm blanck Rommenen bryngen/ daer hy 't dede willen voort gleden Rommenen/ tot een wraake sijnder verraderpen.

Hoc Hertoge Robrecht weder keerde na Rouwaen, nae dat hy den Seneschael hadde doot geslagen ende doen willen.

En de Robrecht bewijde de Stadt van Rommen van haer vryanden/ ende reed met alle sijn geselschap wederom nae Rouwaen/ tot sijn moeder en sijn hups.

brouwe/ vruchtelike seer bedroeft was/ doen se hoozden dat den balschen verra- der de Seneschael har en vader verlagen hadde/ maer Robrechtis moedt trooste- si alsoo sy best hondre. Om onsen tegen- woordigen Boech te volopaden/ soo sullen wij laten te schryven van druck der jong- ger Hertoginne/ ende schryven van Rob- recht/ die in sijnder jonghede seer quaet en wrekt was tot alle overdaerd. In hem en was regel noch mate/ hy was selder dan een Leeuwie/ niemande ontscrevende noch onstende/ ende daer naer soo leefde hy seben jaer lanch gelijck een wilde man/ sonder sprechen als een stommie breste/ etende ende slapende mee de honden. Ende daer nae soo was hy verheven ende ge-eert van den genen die hem te vooren hielden voort eenen sor/ ende met hem spotten. Dessen Robrecht leefde langen ijt in deugden ende in eer- en sijnder hupsbrouwe/ endo hy was ontsien ende bemindt van edele ende on- edele/ want hy dede justitie soo wel over den rijken als over den armen/ houdende sijn landt in peps ende vred/ hy hadde van sijnder hupsbrouwe eenen sone/ die genaemt was Richart sonder vrees/ welke veel vrouwe septen deden by den grooten Koning Caerie. Hy hielp hem versterken ende vermeideren 't heylige Christen geloope/ want hy oorlogde alijdt tegen de ongelobige Sarasynen. Hy leefde in sijn landt seer vredelijck/ ende hy was bemint van sijn ondersatene. Alle sijn leben lanch geleech hy Robrecht sijnen Vader/ want sy leefden heide seer heylighck. God verleene ons sao deug- delijck ende wel te leven/ dat wy ten epi- de van onse dagen mogen komen hier ba- ven hy Gode ewe sijn upverhooreny/ Amen.

E Y N D E.

cplt.

4 bladen beschadigd J

